

POSTI PÜHAPÄEVAKOOL

Posti pühapäevakool on 2025. aastal ellu kutsutud programm, kus on võimalik osaleda olenemata sellest, kus elad. Aastas saadetakse välja umbes 6 tundi. Siin materjalis on eelmise aasta tunnid, mis said postiga lastele koju saadetud. Neid võib kasutada oma koguduse pühapäevakoolis või kodus. Siin on lugusid, õpetust, palvet ja meisterdust.

Materjalid on kokku pannud Titta Hämäläinen ja kujundanud Triin Salmu.

JEESUSE JÜNGRID

Sügise jooksul räägitakse kirikus väga palju Jeesuse jüngriks olemisest, selles tunnis vaatame täpsemalt, mida tähendab olla jünger ja kes olid Jeesuse kõige lähedasemad jüngrid. Sõna “jünger” tähendab õpilast. Jeesuse ajal oli väga tavaline, et suurtel ja haritud õpetajatel olid jüngrid. Jüngrid veetsid õpetajaga palju aega ja kuulasid tema kõnelusi. Niiviisi anti teadmisi edasi. Sellel ajal ei olnud palju raamatuid või kirja pandud teadmisi ja interneti ammugi mitte. Jeesus ei olnud ise ühegi õpetaja ehk rabi õpilane, seda polnud Tal vaja. Aga kui Jeesus hakkas kuulutamistööga pihta umbes kolmekümneaastaselt, valis Ta omale jüngrid. Nemad pidid tulevikus Temast inimestele rääkima sõnade ja tegudega, peale seda kui Jeesus taevasse tagasi läheb.

Evangeeliumid jutustavad veidi erinevalt sellest, mis järjekorras ja kuidas Jeesus omale jüngreid kutsus. Eks see toimus järk-järgult, kui Jeesus nende meestega kohtus erinevates kohtades. Võib olla oli kandidaate rohkemgi, kuid evangelist Markus jutustab meile sellest hetkest, kui Jeesus oma lähimate õpilaste pundi kokku pani, nõnda:

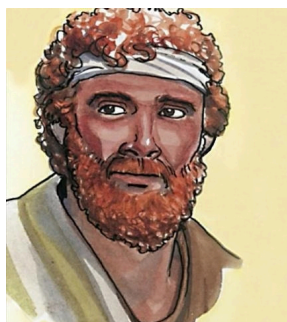
”Ja Jeesus läks üles mägedesse ja kutsus enese juurde, keda ta ise tahtis, ja need tulid tema juurde. Ja ta seadis kaksteist, keda ta ka nimetas apostliteks, et need oleksid temaga ja et ta võiks nad läkitada kuulutama ja et neil oleks meelevald kurje vaime välja ajada. Ja ta seadis need kaksteist: Siimona, ja pani talle nimeks Peetrus, ja Jaakobuse, Sebedeuse poja, ning Jaakobuse venna Johannese, ja pani neile nimeks Boanerges, see on Kõuepojad, ja Andrease ja Filippuse ja Bartolomeuse ja Matteuse ja Tooma ja Jaakobuse, Alfeuse poja, Taddeuse ja Siimon Kananaiose ja Juudas Iskarioti, kes tema ära andis.”
(Markuse 3:13-19)

Evangelist Luukas lisab veel, et enne jüngrite valimist Jeesus palvetas kogu öö. See oli tähtis otsus. Enamus jüngritest olid noored mehed. Jeesusel oli rohkemgi jüngreid, ja nende hulgas oli ka naisi. See polnud tol ajal üldse tavaline, et üks õpetaja soovib ka naisi õpetada. Naised aga ei saanud meeste grupiga koos rännata, see ei olnud tol ajal sobilik. Aga alati, kui oli võimalus, läksid nad Jeesust kuulama ja Temalt õppima.

Jeesuse ja jüngrite kohtumistest saad rohkem lugeda Piiblist näiteks: Matteuse 4:18-22, Matteuse 9:9-13, Markuse 1:16-20, Markuse 2:13-17, Luuka 5:1-11, Luuka 5:27-32, Luuka 6:12-16, Johannese 1:35-44.

Vaatame nüüd lähemalt, mida me nende 12 jüngrit kohta teame. Kõikidest ei ole väga palju kirjutatud, siiski on nad kõik olulised, sest Jeesus valis nad ise. Jumalariigis ei olegi kõige tähtsam kuulsus ja tuntus, vaid ustavus selles ülesandes, mis sulle on antud.

Jeesuse 12 jüngrit:

PEETRUS

Peetrus oli kalur nimega Siimon. Jeesus andis Peetrusele uue nime, mis tähendab "kalju". Peetrus oli äkilise iseloomuga ja enamasti enesekindel. Ta tihti ütles või tegutses enne, kui mõtles. Jeesus ütles, et "sellele kaljule ma ehitan oma koguduse", ja Peetrusest sai jüngrite meeskonna juht. Peetruse sümboliks on võti.

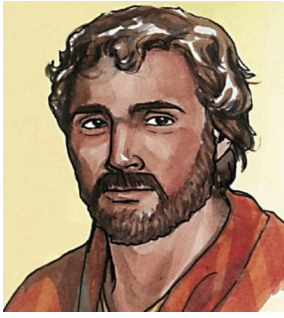
ANDREAS

Andreas oli Peetruse vend, ja tema oli ka kalur. Tema nimi tähendab "mehine". Piiblist näeme, et Andreas tõi ja kutsus inimesi Jeesuse juurde. Johannese evangeeliumi kohaselt kohtus Andreas Jeesusega enne oma venda, ja tõi Siimona Jeesuse juurde. Andrease sümboliks on X - kujuline rist, mis kannabki tänapäeval nimetust Andrease rist.

JAAKOBUS, SEBEDEUSE POEG

Jeesus andis Jaakobusele ja ta vennale Johannesele nime "Kõuepojad". Neil oli äkiline iseloom ja hea kõneoskus. Peetrus, Jaakobus ja Johannes olid tihti Jeesusega kaasas kohtades, kuhu ta kõiki jüngreid kaasa ei võtnud. Jaakobus oli jüngritest esimene, kes tapeti oma usu ja kuulutustöö pärast. Jaakobuse sümbol on merekarp.

JOHANNES, SEBEDEUSE POEG

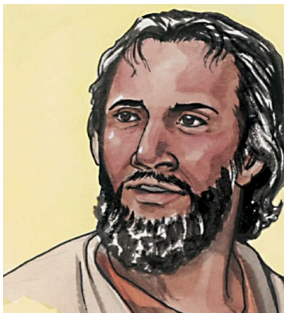
Johannes, Jaakobuse vend oli jüngritest kõige noorem ja Jeesusele eriliselt armas. Jeesus usaldas oma ema eest hoolitsemise Johannese kätte enne oma ristisurma. Johannes oli jüngritest ainuke, keda ei tapetud oma usu pärast. Johannest kutsutakse armastuse apostliks. Johannese sümboliks on kotkas.

FILIPPUS

Filippus oli ka selline jünger, kes tõi inimesi Jeesuse juurde. Ta oli kalur ja varem ka Ristija Johannese jünger, kuid järgnes siis Jeesusele. Apostlite tegude raamatus räägitakse sellest, kuidas Filippus aitas ühel välismaalasel saada aru pühakirja tekstist. Ta aitas inimestel Jeesusele läheneda ja evangeeliumist aru saada.

Filippuse sümboliks on rist.

BARTOLOMEUS

Bartolomeusest Piiblis väga ei räägita. Tema nimi tähendab "Tolmai poeg", ja ta oli pärit Kaanast. Pärimuse järgi läks Bartolomeus Armeeniasse evangeeliumi kuulutama. Armeenia on esimene riik maailmas, kus ristiusk sai riigi ametlikuks usuks.

Bartolomeuse sümboliks on nuga.

JAAKOBUS ALFEUSE POEG

Jaakobus Alfeuse poeg on selline jünger, kellest me väga palju ei tea. Tema võis olla Taddeuse sugulane. Jaakobus Alfeuse poega mainitakse ainult jüngrite loetelus ja Apostlite tegudes koos teistega siis, kui pärast Juudas Iskarioti lahkumist valiti asemele uus apostel, Mattias. Jaakobuse sümboliks on puidust nui.

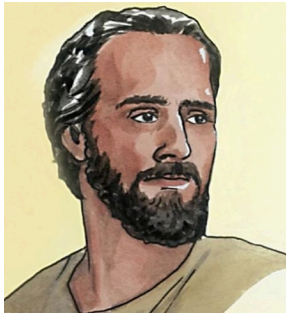
MATTEUS EHK LEEVI

Leevi oli tollimaksude koguja. Jeesus andis talle uue nime, Matteus. Jeesus kutsus endaga kaasa väga erinevaid inimesi. Tollimaksude kogujaid väga ei austatud, sest nemad töötasid okupantide heaks ja tihti võtsid inimestelt liiga palju makse, et endale kasumit saada. Leevi aga jättis kohe oma töö ja järgnes Jeesusele. Matteuse sümboliks on inimene või ingel.

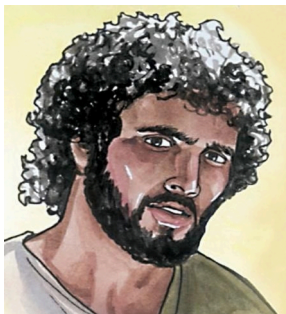
TOOMAS

Toomas on saanud hüüdnime "uskmatu Toomas", sest temal oli alguses raske uskuda, et Jeesus on päriselt üles tõusnud. Samas ta oli julge pealehakkaja, ja kui ta lõpuks uskus, ta ütles välja esimese usutunnistuse "Minu Issand ja minu Jumal". Pärimuse kohaselt läks ta lõpuks kaugele Indiasse evangeeliumit kuulutama. Toomase sümboliks on täisnurk.

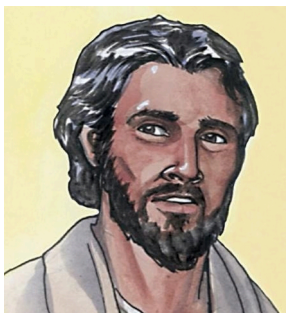
JUUDAS JAAKOBUSE POEG EHK TADDEUS

Sellest Juudasest kasutatakse ka nime Juudas Taddeus. Taddeus tähendab "suur südameilt". Tema on ka selline jünger, kellest me väga palju ei tea. Teda mainitakse Piiblis samades kohtades kui Bartolomeust ja Jaakobus Alfeuse poega. Tema on ilmselt Juuda kirja kirjutaja vend või poeg. Taddeuse sümboliks on kirves.

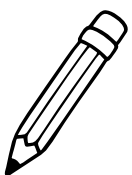
SIIMON KANANAIOS EHK SIIMON SELOOTES

Siimon oli seloot, ehk väga tuline juudi usu ja juudi rahva eest võitleja. Ongi täiesti Jumala ime, et näiteks Siimon ja Matteus mahtusid samasse meeskonda. Pärimuse järgi jõudis Siimon Pärsiasse evangeeliumi kuulutama. Siimona sümboliks on saag.

JUUDAS ISKARIOT

Juudas Iskariot oli jüngrite meeskonna kassapidaja. Ta pahandas, kui raha raisati. Tema on aga kuulsaks saanud sellega, et ta reetis Jeesuse ja andis ülempreestritele teada, kus Teda kinni võtta. Tasuks sai ta 30 hõberaha. Pärast Juudas kahetses ja sai aru, et see oli vale. Kahjuks ei suutnud ta enam loota armule, ja tahtis ära surra. Juudase sümboliks on reetmine.

Lisas on jüngrite nimedega seotud sõnarägistik, kust tuleb leida üles 12 jüngri nimed.

JEEBUSSE JÜNGRID TÄNAPÄEVAL

Jeesus ütles: "Minge siis, tehke jüngriteks kõik rahvad" ... Selle töö vili oleme ka meie. Need kaksteist jüngrit on kõik ammu surnud, aga Jeesusel on tänapäeval väga palju jüngreid. Nende hulgas oleme ka sina ja mina.

Mis siis tähendab olla Jeesuse jünger?

Esimene asi on veeta aega Jeesusega. Jeesus kutsus need kaksteist, "et nad oleksid temaga", kirjutas evangelist Markus. Aga kuidas me saame Jeesusega aega veeta, kui Ta on taevas ja meie siin? Meile on antud selleks päris palju võimalusi. Meil on Jumala sõna, Piibel. Evangeeliumitest saame lugeda Jeesuse elust ja tööst, või Apostlite tegude raamatust esimeste jüngrite tegutsemist ja kuidas Jeesuse vägi oli nendega. Võib öelda ka, et aeg koos Piibliga on aeg koos Jeesusega. See julgustab ja kinnitab meid.

Teine, väga tähtis asi on Jeesusega rääkimine, ehk palvetamine. Kui meil on keegi tähtis, tahame ju temaga olla ja temaga rääkida. Jeesusel on alati aega meie jaoks, Tema on usaldusväärne sõber. Ja veel enam, Ta saab meid päriselt aidata. Ka siis, kui meil on raskeid asju südamel, saame need kõik Talle ära rääkida ja vajadusel andeks paluda. Jeesusega koos olles võib olla ka lihtsalt vaikuses. See annab jõudu.

Kolmas on aja veetmine koos teiste kristlastega, teiste Jeesuse jüngritega. Isegi kui me kogu aeg Jumala suurtest asjadest nendega ei räägi, on Jeesuse jüngrite vahel eriline osadus. Ja teistega koos saame palvetada, mis on väga suur kingitus. Või kui meil on küsimusi Jumala või Jeesuse kohta, saame neid teistega arutada.

Aga mida siis Jeesuse jünger teeb?

Kas ta peab kuhugi kaugele maale Jeesusest kuulutama minema? Ei pea. Ta elab oma elu, mängib, käib lasteaias ja koolis, õpib ja tegutseb. Jeesus ütles oma jüngritele: *"Ma annan teile uue käsu: armastage üksteist! Nõnda nagu mina teid olen armastanud, armastage teiegi üksteist! Sellest tunnevad kõik, et te olete minu jüngrid, kui te üksteist armastate."* (Johannese 13:34-35) Teiste armastamine on nende austamine ja väärtustamine. See tähendab praktikas, et oleme head sõbrad, ei kiusa ega mõnita, elame sõbralikult ja vajadusel teisi aidates. Saame ka ise abi küsida, kui vaja – ja saame teiste eest palvetada. Kui kellelgi on küsimusi Jeesuse kohta, saame neile rääkida seda, mida teame. Selline on Jeesuse jüngrite elu tänapäeva Eestis. Võib olla kunagi suureks saades, kutsub Jumal kirikusse tööle või lausa misjonitööle – aga ei pruugi. Igal pool, kus sa liigud, saad olla Jeesuse jünger. Iga asi omal ajal.

Jeesuse õpetuse võiks võtta kokku armastuse kaksikkäsuga, ja selle jätan nüüd sulle õppimiseks, kuldsalmiks: *"Armasta Issandat, oma Jumalat, kogu oma südamega ja kogu oma hingega ja kogu oma mõistusega! Teine on selle sarnane: Armasta oma ligimest nagu iseennast!"* (Matteuse 22:37 ja 39)

JEESUSE 12 JÜNGRIT

I S U P P I L I F O A S A E O
 O U E A A S S S T U H L R T
 S E I L P O J T E B U A F R P
 E M S E J L O U O E E S E N R
 O O U A A S E K U U T P U S U
 D L E A G A A E B D U E S T S
 G O D L M A N D R E A S S E B E
 I T D S J T E E A N S S P F U
 J R A P E E T R U S J U O M F
 D A T J O H A N N E S S E E H P
 U B I P E D A E D A A T G N A
 K P E S S S I I M O N T T J U
 U S D E T L J O U B S A O U M
 F A A U R U O U D O T M R S U
 R P S S S T S S B E U O P M L

PEETRUS	ANDREAS	JAAKOBUS	JOHANNES
FILIPPUS	BARTOLOMEUS	TADDEUS	TOOMAS
JUUDAS	ALFEUSEPOEG	MATTEUS	SIMON

JEESUSE 12 JÜNGRIT

I S U P P I L I F O A S A E O
 O U E A A S S S T U H L R T
 S E I L P O J T E B U A F R P
 E M S E J L O U O E E S E N R
 O O U A A S E K U U T P U S U
 D L E A G A A E B D U E S T S
 G O D L M A N D R E A S S E B E
 I T D S J T E E A N S S P F U
 J R A P E E T R U S J U O M F
 D A T J O H A N N E S S E E H P
 U B I P E D A E D A A T G N A
 K P E S S S I I M O N T T J U
 U S D E T L J O U B S A O U M
 F A A U R U O U D O T M R S U
 R P S S S T S S B E U O P M L

PEETRUS	ANDREAS	JAAKOBUS	JOHANNES
FILIPPUS	BARTOLOMEUS	TADDEUS	TOOMAS
JUUDAS	ALFEUSEPOEG	MATTEUS	SIMON